

Uitvoeringsprogramma bescherming drinkwaterwinning Dorst 2022 tot en met 2027

Betrokken partijen:

Provincie Noord-Brabant
Drinkwaterbedrijf Brabant Water
Waterschap Brabantse Delta
Gemeente Breda
Gemeente Gilze en Rijen
Gemeente Oosterhout

Inleiding

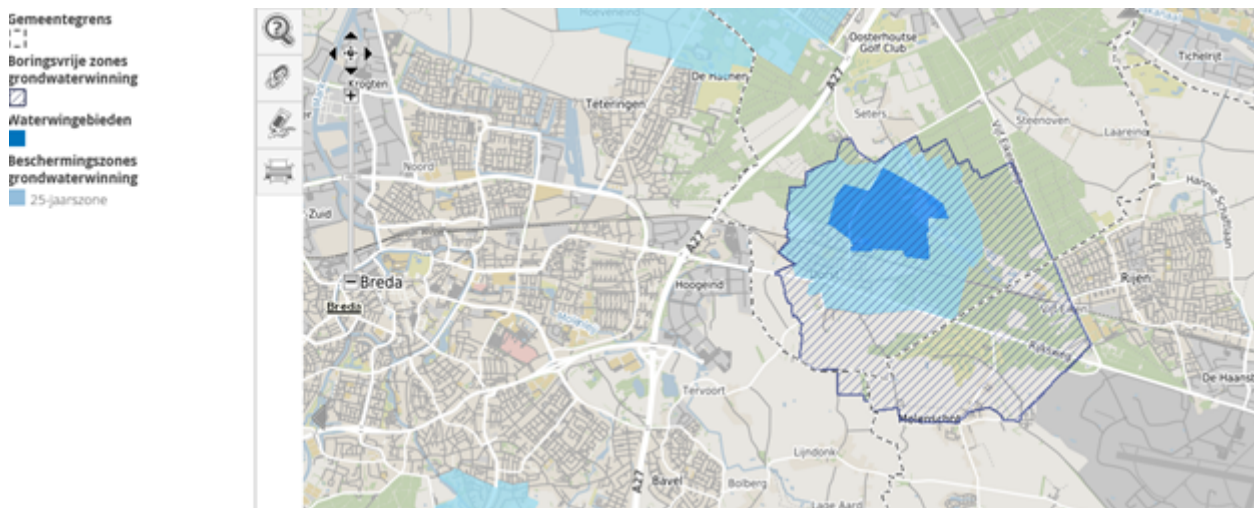
Brabant Water gebruikt grondwater voor de drinkwatervoorziening. Voor de levering van goed drinkwater is het belangrijk dit grondwater te beschermen. De zorg voor de bescherming van het grondwater als bron voor drinkwater is verankerd in wet- en regelgeving. Niet alleen de waterbedrijven, ook rijk, provincies, waterschappen en gemeenten hebben een zorgplicht om de bereiding van drinkwater veilig te stellen en zijn direct betrokken bij de bescherming van drinkwaterbronnen en -infrastructuur. Om hieraan goed invulling te kunnen geven is inzicht nodig in de risico's die het bereiken van een duurzaam veilige drinkwatervoorziening in de weg staan. In landelijk verband is afgesproken om dit vast te leggen in zogenaamde gebiedsdossiers.

Provincie Noord-Brabant heeft in de periode 2018/2020 in samenwerking met drinkwaterbedrijven, waterschappen en gemeenten voor elke drinkwaterwinning in de provincie een gebiedsdossier opgesteld. In deze gebiedsdossiers is in beeld gebracht welke problemen en risico's de bronnen voor drinkwater kunnen bedreigen. Om de genoemde problemen en risico's aan te pakken, zijn maatregelen overeengekomen met de drinkwaterbedrijven, waterschappen en gemeenten. Deze maatregelen zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma 'Uitvoeringsprogramma drinkwaterwinningen Noord-Brabant 2022-2027'. Dit uitvoeringsprogramma is opgesteld voor alle drinkwaterwinningen in Noord-Brabant.

Voorliggend document bevat een samenvatting van de resultaten uit het gebiedsdossier en het uitvoeringsprogramma van drinkwaterwinning Dorst. Voor een nadere toelichting op de resultaten wordt verwezen naar het gebiedsdossier van de winning en het provincie-brede uitvoeringsprogramma.

Omschrijving drinkwaterwinning Dorst

Dorst is een kwetsbare winning met een onttrekkingsvergunning van 10,5 miljoen m³ per jaar. Deze winning kent als beschermingszones: het waterwingebied, het grondwaterbeschermingsgebied en de boringsvrijzone.

Het water wordt gewonnen uit het tweede watervoerende pakket dat begrensd wordt door slecht doorlatende lagen. Het water is qua leeftijd als medium (tussen de 1.000 en 10.000 jaar) aangemerkt. Door het gebied lopen geen belangrijke watergangen.

Het gewonnen grondwater ondergaat een eenvoudige zuivering die niet is uitgerust op het verwijderen van stoffen die van nature niet aanwezig zijn, zoals stoffen afkomstig van bodemverontreiniging. Het geleverde drinkwater voldoet ruimschoots aan de drinkwaternorm.

Analyse grondwaterkwaliteit

De waterkwaliteit van het grondwater dat onderweg is naar de winning en dat daadwerkelijk wordt opgepompt is getoetst aan de Drinkwaternorm voor reeds bekende probleemstoffen. Het gaat hierbij om bestrijdingsmiddelen, bodemverontreiniging, meststoffen, opkomende stoffen en chloride.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de grondwaterkwaliteit. De betrokken partijen hebben gezamenlijk vastgesteld of de probleemstoffen voldoende worden aangepakt door de huidige maatregelen. Indien dit niet het geval is, is er sprake van een restopgave. Deze restopgave vormt de input voor het uitvoeringsprogramma.

De in de tabel toegekende kleurcode maakt direct duidelijk of er een restopgave is.

Rood: hier ligt duidelijk een restopgave, uitwerking volgt in het uitvoeringsprogramma.

Geel: mogelijk een restopgave, bij uitwerking uitvoeringsprogramma bezien of er aanvullende maatregelen nodig (mogelijk) zijn of volstaan kan worden met het voortzetten van de huidige.

Groen: geen restopgave: geen probleem of risico gesignaleerd dat om nieuwe maatregelen in het uitvoeringsprogramma vraagt.

Probleemstoffen	
Bestrijdingsmiddelen	Niet aangetroffen
Bodemverontreiniging	Niet aangetroffen
Meststoffen	Nagenoeg niet gemeten
Opkomende stoffen	Niet aangetroffen
Chloride	Waarde laag en stabiel

Restopgave risico's en maatregelen bij de winning

Naast de grondwaterkwaliteit zijn ook de mogelijke risico's als gevolg van huidig of voormalig ruimtegebruik en ontwikkelingen in de omgeving of ondergrond in beeld gebracht in het gebiedsdossier. In onderstaande tabel hebben we deze risico's in de linker kolom gecombineerd met de analyse van de grondwaterkwaliteit. In de rechter kolom staan de benodigde maatregelen.

Bedreiging/risico • <i>restopgave</i>	Maatregel		Trekker	Partners	Planning						
					<22	22	23	24	25	26	27
Nutriënten en bestrijdingsmiddelen											
	P01	Periodieke analyse actueel landgebruik	PNB				X		X		
	S01	Implementeren duurzame pacht op gronden in eigendom van overheden en drinkwaterbedrijven	PNB	DW,WS,GM		X	X	X	X	X	X
	S02	Implementeren duurzame grondaankoop gronden	PNB	DW,WS,GM		X	X	X	X	X	X
	S03	Duurzaam landgebruik: vermindering gebruik gewasbeschermingsmiddelen	PNB	DW,WS,GM	X	X	X	X	X	X	X
	S04	Duurzaam landgebruik: Vermindering uitspoeling mest	PNB	DW,WS	X	X	X	X	X	X	X
Bodemverontreiniging											
• <i>Op basis van de resultaten van Early Warning wordt bepaald of en welke aanvullende maatregelen er rond de historische bodemverontreiniging en de voormalige stortplaatsen nodig zijn.</i>	E01	Analyse historische bodemverontreinigingen en voormalige stortplaatsen	PNB	DW,GM	X	X	X	X	X	X	X
	S05	Opnemen zorgplicht t.a.v. toepassing PFAS-houdende grond	PNB	WS,GM		X	X	X	X	X	X
• NB078400013: <i>In het diepere filter zijn arseen en nikkel aangetoond, maar deze hebben niet een directe relatie met de bodemverontreiniging.</i>											
Opkomende stoffen											
	P02	Uitvoeren en analyseren resultaten Brede en Smalle Screening Maasstroomgebied als onderdeel van Early Warning	PNB	DW,WS		X	X	X	X		X
	C01	Samenwerking met het Rijk	PNB	DW		X	X	X	X	X	X
Riolering, afstromend hemelwater en bijzonder landgebruik											
	S06	Borging grondwaterbescherming bij buisleidingen	PNB	DW		X	X	X	X	X	X
Boringen en bodemenergiesystemen											
• <i>Voorkomen van verspreiding van vervuiling door doorboringen van grondwaterputten;</i>	S07	Kennisdeling en bewustwording boringen	PNB	WS,GM		X	X	X	X	X	X
	S08	Registreren boringen	PNB	WS,GM	X	X	X	X	X	X	X
	S09	Analyse bedreiging door boringen	PNB	DW,WS		X	X	X	X	X	X
Ruimtelijke ontwikkelingen, plannen en vergunningen											
• <i>In het bestemmingsplan Buitengebied Oosterhout (en de bijbehorende reparatievoorziening) ontbreekt het grondwaterbeschermingsgebied op de kaart en in de regels.</i>	C02	Borgen grondwaterbescherming in ruimtelijke plannen en ontwikkelingen	PNB	DW,WS,GM	X	X	X	X	X	X	X
	C03	Verbeteren vergunningverlening en toezicht door kennisuitwisseling en samenwerking	PNB	DW,WS,GM		X	X	X	X	X	X
	S10	Borgen zorgplicht grondwaterbescherming in ruimtelijke plannen	PNB	DW,WS,GM		X	X	X	X	X	X
	S11	Opnemen zorgplicht grondwaterbescherming in omgevingsvergunningen	PNB	WS,GM		X	X	X	X	X	X
• <i>In het bestemmingsplan Dorst, herziening 1 (De Vliert) ontbreekt een verwijzing naar de Provinciale milieuverordening.</i>											
• <i>In de bestemmingsplannen Dorst West (Oosterhout) en Buitengebied (Gilze-Rijen).is de verbrede watertoets is niet opgenomen</i>											
• <i>In deze plannen is de boringsvrije zone niet op kaart opgenomen en ontbreekt de toelichting en/of zijn de regels niet opgenomen.</i>											
Algemeen											
• <i>Het maken van duidelijke afspraken met betrekking tot calamiteiten en illegale dumpingen.</i>	P03	Melden acute risico's volgend uit metingen	DW	PNB,WS,GM		X	X	X	X	X	X
	P04	Bespreken resultaten reguliere monitoring	DW	PNB	X	X	X	X	X	X	X
	P05	Actualisatie early warning meetnetten	DW	PNB	X	X	X	X	X	X	X
	S12	Alarmering bij incidenten en calamiteiten	PNB	DW		X	X	X	X	X	X
	S13	Algemene bewustwording over wonen/werken in beschermingszones	PNB	DW		X	X	X	X	X	X